

กระบวนการส่งเสริมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมตามหลักสาราณียธรรม

ของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

THE PROCESS OF PROMOTING SOCIAL RESPONSIBILITY
ACTIVITIES ACCORDING TO SĀRĀNIYADHAMMA
OF LAMPHUN BUDDHIST COLLEGE

กัณตถณ จงงามวิไล

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

golfmew.gm@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง กระบวนการส่งเสริมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมตามหลัก
สาราณียธรรมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative
Research) การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้วิจัยได้กำหนดเลือกผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ
ด้วยการใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์ในการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 17 รูปหรือคน
และการสนทนากลุ่มเฉพาะกับผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมใน
วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน จำนวน 8 รูปหรือคน ผลการวิจัยพบว่า

1) สภาพการจัดกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน พบว่า ปัญหาและ
อุปสรรคในการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูนส่วนใหญ่จะเป็นปัญหา
อุปสรรคจากการบริหารจัดการโครงการในส่วนต่างๆ ทั้งคน วิธีการ งบประมาณ และเอกสาร

2) กระบวนการส่งเสริมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน
การตรวจสอบสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยสงฆ์ลำพูนให้มีความปลอดภัย สะอาด เหมาะสมต่อการ
เรียนรู้ การพัฒนาแผนงานที่มีเป้าหมายในการพัฒนาบุคลากรและนิสิต

3) แนวทางการพัฒนากระบวนการส่งเสริมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมตามหลัก
สาราณียธรรมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูนมีดังนี้ เมตตากายกรรมคือการแสดงออกอย่างเหมาะสมอย่างการมี
จิตอาสาที่ให้การช่วยเหลือคนอื่นอยู่เสมอ เมตตาวาจกรรมคือการสื่อสารกันอย่างจริงใจเพื่อให้สามารถ
เข้าใจซึ่งกันและกัน เมตตามโนกรรมคือการปลูกฝังให้เกิดการคิดอย่างสร้างสรรค์ด้วยความปรารถนาดี

19-20 มีนาคม พ.ศ. 2565 ณ หอประชุมสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ต่อกัน สาธารณโภคีคือการเสียสละโดยเห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นสิ่งสำคัญ สีสามัญญตาคือการ
เคารพกฎระเบียบที่ยึดถือร่วมกันแล้วปรับปรุงตนเองตามกฎระเบียบ ทิฏฐิสามัญญตาคือการ
แลกเปลี่ยนเพื่อให้ได้ความเห็นชอบร่วมกัน

คำสำคัญ : กระบวนการส่งเสริม. กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม. สารานียธรรม

Abstract

Research study on The process of promoting social responsibility activities according to the saraniyadhamma principles of the Lamphun Ecclesiastical College The researcher used qualitative research methodology by collecting data by in-depth interview method. The researcher selected the key informants (Key Informants) using the in-depth interview interview tool (In-depth interview with face-to-face (Face to Face). in which the respondents are qualified in accordance with the main themes of this research. amounting to 17 images/person and collecting data from the focus group. Provide Key Informants to use Focus Group Discussion tool. in which the informants are qualified in accordance with the main themes of this research. 10 figures/person

The results of the research showed that 1) The conditions of social responsibility activities of Lamphun Monastic College consisted of The beginning of social responsibility activities Activities that show social responsibility Methods for implementing social responsibility activities of Lamphun Ecclesiastical College The results of social responsibility activities of Lamphun Monastic College Problems and Obstacles in Social Responsibility Activities of Lamphun Monastic College 2) The process of promoting social responsibility activities of Lamphun Monastic College An examination of the environment in the Lamphun Monastic College to be safe. clean. shady and suitable for learning. development of work plans with goals of personnel and students development;

Keywords : promotion process. social responsibility activities.saraniyadhamma

บทนำ

ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Social Responsibility) เป็นสิ่งที่องค์กรควรมีจิตสำนึกต่อสังคม เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและ รักษาสิ่งแวดล้อมให้แก่คนในสังคมนั้น ๆ โดยจะเป็นการดำเนินการและกิจกรรมต่อสังคมต่าง ๆ นอกเหนือจากการดำเนินการธุรกิจปกติเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายขององค์กร ซึ่งจะต้องได้รับความร่วมมือกันอย่างดีกับผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายด้วยกัน เช่น ผู้บริหาร พนักงาน ลูกค้ารัฐบาล สื่อมวลชน สังคม ชุมชน เป็นต้น ที่จะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อที่จะให้ได้ทราบถึงสังคมคาดหวังในด้านใด อย่างไรก็ตามองค์กรธุรกิจที่พึงมีให้แก่สังคม โดยความรับผิดชอบต่อสังคมจะต้องอยู่ในความยุติธรรม ความเป็นธรรมและจริยธรรม ซึ่งนำมาถึงความพอใจร่วมกันของทุกฝ่าย (เชมิกา ทับทิมใส. 2551 : 13.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ได้ก่อตั้งและดำเนินการเปิดการเรียนการสอนขึ้นในปีพุทธศักราช 2540 โดยคณะสงฆ์ข้าราชการ พ่อค้า ศรัทธาประชาชนชาวจังหวัดลำพูนได้ร่วมกันก่อตั้ง (วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน. 2564) จิตอาสาพัฒนาองค์กรและชุมชน นับเป็นเป้าหมายหลักของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน การเรียนการสอนจึงเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดความรู้ที่ดีจำเป็นจะต้องอาศัยการบูรณาการ หรือการเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาการหรือกิจกรรมต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อจะช่วยเหลือผู้เรียนให้มีโอกาสใช้ความคิด ประสพการณ์ความสามารถ ตลอดจนทักษะต่าง ๆ อย่างหลากหลาย อยู่ภายใต้การมีจิตอาสาที่มีต่อสถาบันและชุมชน ความรับผิดชอบต่อสังคมทั้งในองค์กรและนอกองค์กรการให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลต่อสังคมใกล้เคียง โดยบุคลากรทุกคนปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องกับนโยบายมหาวิทยาลัย ควบคู่ไปกับการใส่ใจดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชนและสังคมโดยรวมภายใต้หลักจริยธรรม (วรรณพร บุญรัตน์. 2560 : 35) วิทยาลัยสงฆ์ลำพูนได้ขับเคลื่อนกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมให้กับนิสิตได้ลงมือมีส่วนร่วมกับชุมชนและสังคม เป็นการสร้างความรู้ควบคู่ประสพการณ์ในการทำงานเพื่อสังคม ได้ร่วมกิจกรรมหลายกิจกรรมทำให้พบว่าจากการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูนเป็นลักษณะกระบวนการที่ให้นิสิตลงไปทำงานจิตอาสาพัฒนาชุมชน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา กระบวนการส่งเสริมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน เนื่องจากได้เห็นการดำเนินกิจกรรมของนิสิตที่ได้มีการช่วยเหลือสังคมอยู่ตลอด จึงมีความคิดว่าถ้าหากมีกระบวนการที่สามารถทำให้นิสิตเกิดความเข้าใจและมีความรู้ลึกถึงความรับผิดชอบต่อสังคม โดยจะเริ่มจากการศึกษากระบวนการส่งเสริมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม

ของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูนที่ทำอยู่ในปัจจุบันเป็นอย่างไร แล้วนำมาเป็นแนวทางพัฒนากิจกรรมที่ความ
รับผิดชอบต่อสังคม และสุดท้ายก็พัฒนากระบวนการส่งเสริมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม
พร้อมก็นำหลักพุทธธรรมมาวิเคราะห์ร่วมด้วย คือ หลักสาราณียธรรม ซึ่งเป็นหลักที่ใช้ยึดถือในการ
อยู่ร่วมกันในสังคม เพื่อกระบวนการที่พร้อมไปด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมและคุณธรรมต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน
2. เพื่อศึกษากระบวนการส่งเสริมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนากระบวนการส่งเสริมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม

ตามหลักสาราณียธรรมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

เครื่องมือการวิจัย

1. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.1) ลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ แบบตัวต่อ
ตัว (Face to Face) โดยสัมภาษณ์กลุ่มแรกคือผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรของวิทยาลัยสงฆ์
ลำพูน โดยใช้เครื่องมือการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างตามกรอบแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคม

1.2) ลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ แบบตัวต่อ
ตัว (Face to Face) โดยสัมภาษณ์กลุ่มสองคือ นิสิตของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน โดยใช้เครื่องมือการ
สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างตามกรอบแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคม

2. การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) เป็นการประชุมกลุ่มเพื่อนำข้อมูล
ที่ได้มาวิเคราะห์ให้เป็นกระบวนการส่งเสริมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของวิทยาลัยสงฆ์ ซึ่งได้
กำหนดผู้เข้าร่วมไว้จำนวน 8 คน ประกอบไปด้วย 4 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มบุคลากร กลุ่ม
ผู้เชี่ยวชาญ/นักวิชาการด้านความรับผิดชอบต่อสังคม และกลุ่มนิสิต

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

(1) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก

การวิจัยเรื่อง กระบวนการส่งเสริมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมตามหลักสาราณีย
ธรรมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ผู้วิจัยได้กำหนดเลือกผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key Informants) ด้วยการใช

เครื่องมือแบบสัมภาษณ์ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบตัวต่อตัว ซึ่งผู้ให้ข้อมูลมีคุณสมบัติสอดคล้องกับประเด็นสาระสำคัญของการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 17 รูป/คน

(2) ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)

การวิจัยเรื่อง กระบวนการส่งเสริมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมตามหลักสาราณียธรรมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ผู้วิจัยได้กำหนดเลือกผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key Informants) เพื่อใช้เครื่องมือการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ซึ่งผู้ให้ข้อมูลมีคุณสมบัติสอดคล้องกับประเด็นสาระสำคัญของการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 8 รูป/คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษากระบวนการส่งเสริมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมในปัจจุบันของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบตัวต่อตัว (Face to Face) โดยใช้เครื่องมือการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างตามกรอบแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคม

ขั้นตอนที่ 2 รวบรวมจัดเก็บข้อมูลเป็นประเด็นตามข้อมูลที่ได้สัมภาษณ์ และเตรียมวางแผนในการเข้าร่วมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมตามแผนวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

ขั้นตอนที่ 3 การลงสำรวจข้อมูลภาคสนาม (Field Study) โดยการเข้าร่วมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน เพื่อรวบรวมข้อมูลในการดำเนินกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 4 สรุปผลการเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นที่ควรพัฒนากิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม พร้อมร่างประเด็นสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) อาจารย์ที่ปรึกษาดูตรวจสอบเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขพร้อมกำหนดประเด็นที่จะศึกษา

ขั้นตอนที่ 5 จัดสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) วิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นการสนทนากลุ่มเฉพาะ

ขั้นตอนที่ 6 วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping) ตามสาระสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ ตรวจสอบข้อมูล โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยจะนำข้อมูลจากการวิเคราะห์จากเอกสาร ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) มีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. นำข้อมูลจากการวิเคราะห์จากเอกสาร ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis Technique) แล้วแยกประเด็นที่ได้จากการศึกษา
2. นำข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่ เก็บข้อมูลภาคสนาม (Field Study) โดยการเข้าร่วมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน นำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา ร่วมกับการนำเสนอภาพกิจกรรม
3. ผู้วิจัยใช้กับข้อมูลเบื้องต้นและข้อมูลที่เป็นส่วนที่ผู้วิจัยได้ตีความแล้ว นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Information) แล้วนำเสนอในการจัดสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) จากนั้นนำข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) มาวิเคราะห์เชิงพรรณนา เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนากระบวนการส่งเสริมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูนต่อไป

ผลการวิจัย

1. สภาพการจัดกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูนประกอบไปด้วย

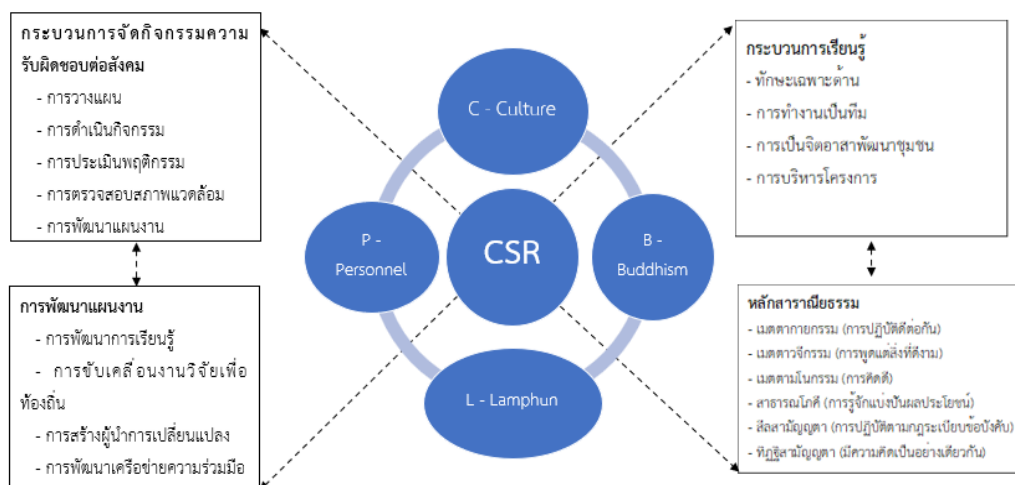
1.1) จุดเริ่มต้นของการจัดกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมคือ วิสัยทัศน์ผู้บริหาร พันธกิจของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ต้นทุนทางวัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน 1.2) กิจกรรมที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมคือ พุทธศาสตร์สงเคราะห์ นิสิตจิตอาสาพัฒนาสังคม บริการวิชาการเพื่อสังคม ค่ายคุณธรรมนำชีวิต 1.3) วิธีการในการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูนคือ นโยบายของวิทยาลัยสงฆ์ กิจกรรมเสริมหลักสูตร นิสิตเสนอโครงการ 1.4) ผลการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูนคือ การตอบรับที่ดีจากชุมชน เกิดความสามัคคีในองค์กร นิสิตได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับชุมชน 1.5) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูนคือ การจัดกิจกรรมยังขาดกระบวนการที่ชัดเจน และปัญหาด้านการบริหารจัดการในการจัดกิจกรรม

2) กระบวนการส่งเสริมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูนประกอบไปด้วย 2.1) การวางแผนในการดำเนินการบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมคือการประชุมพูดคุยแลกเปลี่ยนเพื่อกำหนดแผนในการจัดกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม 2.2) การดำเนินกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์คือการลงพื้นที่เพื่อทำกิจกรรม 2.3) การประเมินผลพฤติกรรมของบุคลากรและนิสิต

ทุกระดับคือการประเมินผลการจัดกิจกรรมทั้งเรื่องการบริหารจัดการ และผู้เข้าเข้าร่วม 2.4)การตรวจสอบสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยสงฆ์ลำพูนให้มีความปลอดภัย สะอาด ร่มรื่นที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้คือการร่วมกันดูแลรักษาสภาพพื้นที่ทั้งในวิทยาลัยสงฆ์และชุมชน 2.5)การพัฒนาแผนงานที่มีเป้าหมายในการพัฒนาบุคลากรและนิสิตคือการสร้างกระบวนการเรียนรู้ผ่านการจัดกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมที่จัดขึ้น

3)แนวทางการพัฒนากระบวนการส่งเสริมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมตามหลักสภาราณียธรรมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูนมีดังนี้ เมตตาทายกรรม(การปฏิบัติต่อกัน)คือการแสดงออกอย่างเหมาะสมอย่างการมีจิตอาสาที่ให้การช่วยเหลือคนอื่นอยู่เสมอ เมตตาวจิกรรม(การพูดแต่สิ่งที่ดีงาม)คือการสื่อสารกันอย่างจริงใจเพื่อให้สามารถเข้าใจซึ่งกันและกันได้อย่างแท้จริง เมตตาโมหกรรม(การคิดดี)คือการปลูกฝังให้เกิดการคิดอย่างสร้างสรรค์บนพื้นฐานความปรารถนาดีต่อกัน สาธารณโภคี(การรู้จักแบ่งปันผลประโยชน์)คือการเสียสละโดยเห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นสิ่งสำคัญ สีสสามัญญตา(การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับ)คือการเคารพกฎระเบียบที่ยึดถือร่วมกันยินดีปรับปรุงตนเองตามกฎระเบียบอย่างเต็ม ทิฏฐิสามัญญตา(มีความคิดเป็นอย่างเดียวกัน)คือการแลกเปลี่ยนเพื่อให้ได้ความเห็นชอบร่วมกันที่จะเกิดเป็นความคิดที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

แผนภาพที่ ๔.....สรุปองค์ความรู้จากการวิจัยภายใต้ชุด CBLPCR ของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

จากแผนภาพชุดความรู้ CBLPCSR ของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูนทำให้เห็นว่า กระบวนการส่งเสริมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมตามหลักสาราณียธรรมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ทั้งผู้บริหารและคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ได้ตระหนักเห็นความสำคัญที่ถูกส่งมอบให้กับนิสิตวิทยาลัยสงฆ์ลำพูนได้มีคุณลักษณะที่จำเป็นเพื่อการติดตัวและติดตามเหมือนเงาตามตัวภายหลังจากสำเร็จการศึกษาไปแล้วก็ตาม ซึ่งประเด็นดังกล่าวได้สะท้อนมุมมองของผู้ใช้บัณฑิตอย่างมากถึงแนวโน้มของพฤติกรรมความมีจิตอาสาและคุณลักษณะทางพระพุทธศาสนาอย่างเด่นชัดมากขึ้นอีกด้วยการผลักดันตามกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่มีอยู่จนได้รับชื่อเสียงว่า บุคลากรและนิสิตมีความรับผิดชอบต่อสังคมผ่านโครงการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องที่ช่วยให้วิทยาลัยสงฆ์มีความภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่งในฐานะสถาบันที่จัดการศึกษาตามแนวพระพุทธศาสนาซึ่งสามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

C หมายถึง Culture วิทยาลัยสงฆ์ลำพูนเป็นสถาบันการศึกษาสังกัดมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการปรับพื้นฐานของบุคลากรและนิสิตให้มีวัฒนธรรมโดยเฉพาะวัฒนธรรมองค์กรแห่งความสุขอันเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ช่วยให้เกิดการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องก็ด้วยการปลูกความรับผิดชอบต่อสังคมให้กับบุคลากรและนิสิตได้มีคุณลักษณะทางวัฒนธรรมที่เด่นชัดให้มากที่สุด

B หมายถึง Buddhism วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเป็นสถาบันที่จัดการเรียนการสอนให้กับบรรพชิตและคฤหัสถ์ที่เน้นพระไตรปิฎกและวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งเป็นอัตลักษณ์สำคัญในการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปปรับใช้เพื่อการเกิดการบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่อย่างลงตัว ทำให้สถาบันที่สังกัดมหาวิทยาลัยแห่งนี้ได้ยกระดับการนำหลักพุทธธรรมไปสู่โลกแห่งสังคมสมัยใหม่มากขึ้นซึ่งมีหลากหลายรูปแบบที่ถูกออกแบบและขับเคลื่อนจากโลกสมมติไปสู่โลกแห่งความจริงมากยิ่งขึ้น

L หมายถึง Lamphun เป็นจังหวัดที่มีความเข้มแข็งทางวัฒนธรรมที่สะท้อนถึงกิจกรรมการช่วยเหลือผ่านการนำของเจ้าคณะจังหวัดที่วางแนวทางให้กับวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน เช่น การมอบทุนการศึกษาประจำปี การจัดสวัสดิการให้แก่ นิสิตและบุคลากร การสร้างหอพักนิสิต การก่อสร้างอาคารต่าง ๆ การแจกเครื่องอุปโภคและบริโภคในยามวิกฤติต่าง ๆ รวมทั้งการช่วยเหลือประชาชนในจังหวัดเท่าที่สามารถช่วยเหลือได้

P หมายถึง Personnel มุ่งไปสู่การอธิบายบุคลากรและนิสิตวิทยาลัยสงฆ์ลำพูนที่ตั้ง ในการทำงานต่าง ๆ เพื่อเป้าหมายของความรับผิดชอบต่อสังคมผ่านโครงการต่าง ๆ นอกจากเป้าหมายหลัก

ของทำงานดังกล่าวแล้วผลสะท้อนภาพรวมให้กลายเป็นทักษะที่ส่งมอบจากรุ่นสู่รุ่นนั่นก็คือ ทักษะเฉพาะของนิสิตที่มีคุณลักษณะต่าง ๆ เช่น ทักษะภาวะผู้นำที่ดี ทักษะด้านเทคโนโลยีก็ได้ ทักษะการใช้ชีวิตอย่างมีความสุขที่ดี ทักษะการทำงานเป็นทีมที่ดี ทักษะการมีจิตอาสาที่ดี และทักษะการบริหารโครงการ เป็นต้น

การอภิปรายผล

1. สภาพการจัดกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูนประกอบไปด้วย 1.1)จุดเริ่มต้นของการจัดกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมคือ วิสัยทัศน์ผู้บริหาร พันธกิจของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ต้นทุนทางวัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน 1.2)กิจกรรมที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมคือ พุทธศาสตร์สงเคราะห์ นิสิตจิตอาสาพัฒนาสังคม บริการวิชาการเพื่อสังคม ค่ายคุณธรรมนำชีวิต 1.3)วิธีการในการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูนคือ นโยบายของวิทยาลัยสงฆ์ กิจกรรมเสริมหลักสูตร นิสิตเสนอโครงการ 1.4)ผลการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูนคือ การตอบรับที่ดีจากชุมชน เกิดความสามัคคีในองค์กร นิสิตได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับชุมชน 1.5)ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูนคือ การจัดกิจกรรมยังขาดกระบวนการที่ชัดเจน และปัญหาด้านการบริหารจัดการในการจัดกิจกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ **โชติรัตน์ ศรีสุข** (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การสื่อสาร และการรับรู้รูปแบบ โครงการความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด(มหาชน)” ผลการวิจัยพบว่า การให้ความหมายของโครงการความรับผิดชอบต่อสังคมคือ การดำเนินธุรกิจที่สร้างประโยชน์ ให้แก่สังคมเพื่อความเป็นองค์กรที่เป็นเลิศทางธุรกิจและสังคม มุ่งเน้น การสร้างสรรค์สิ่งที่ดีให้แก่ สังคมและสิ่งแวดล้อมด้วยการปลูกฝังคนในองค์กรและประชาชนทั่ว ไปให้อนุรักษ์และรักษา สิ่งแวดล้อม ยึดถือและรับผิดชอบต่อสังคมโดยมีความเชื่อว่า ภารกิจขององค์กรที่ เป็นบริษัทภิบาล และบริษัทภิบาลคือการสร้างสรรค์สังคมแห่งความสุขที่แท้จริงด้วยการให้ สังคมจะพัฒนาต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ ก็ด้วยพลังขับเคลื่อนจากความสุขและจิตสำนึกที่ดีของทุกคนในสังคม

2)กระบวนการส่งเสริมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูนประกอบไปด้วย 2.1)การวางแผนในการดำเนินกิจการบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมคือการประชุมพูดคุยแลกเปลี่ยนเพื่อกำหนดแผนในการจัดกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม 2.2)การดำเนินกิจกรรมเพื่อ

สาธารณประโยชน์คือการลงพื้นที่เพื่อทำกิจกรรม 2.3)การประเมินผลพฤติกรรมของบุคลากรและนิสิต
ทุกระดับคือการประเมินผลการจัดกิจกรรมทั้งเรื่องการบริหารจัดการ และผู้เข้าร่วม 2.4)การ
ตรวจสอบสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยสงฆ์ลำพูนให้มีความปลอดภัย สะอาด ร่มรื่นที่เหมาะสมต่อการ
เรียนรู้คือการร่วมกันดูแลรักษาสภาพพื้นที่ทั้งในวิทยาลัยสงฆ์และชุมชน 2.5)การพัฒนาแผนงานที่มี
เป้าหมายในการพัฒนาบุคลากรและนิสิตคือการสร้างกระบวนการเรียนรู้ผ่านการจัดกิจกรรมความ
รับผิดชอบต่อสังคมที่จัดขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ภิรมย์ ลีกุล** (2558 : บทคัดย่อ)ได้ทำการศึกษา
วิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้ความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียง
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานผลการวิจัยพบว่า 1.องค์ประกอบความรับผิดชอบต่อ
สังคมของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง มี 6 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ การรับรู้ประเด็นทาง
สังคม การให้บริการต่อสังคม การมีส่วนร่วม แก้ไขปัญหาในสังคม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะ
ของชุมชน การสร้างจิตอาสาต่อสังคม การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพต่อสังคม ผลการวิเคราะห์
องค์ประกอบเชิงยืนยัน ตัวบ่งชี้ความรับผิดชอบต่อสังคม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง
สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3)แนวทางการพัฒนากระบวนการส่งเสริมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมตามหลักสา
ราณียธรรมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูนมีดังนี้ เมตตากายกรรม(การปฏิบัติดีต่อกัน)คือการแสดงออกอย่าง
เหมาะสมอย่างการมีจิตอาสาที่ให้การช่วยเหลือคนอื่นอยู่เสมอ เมตตาวจีกรรม(การพูดแต่สิ่งที่ดีงาม)
คือการสื่อสารกันอย่างจริงใจเพื่อให้สามารถเข้าใจซึ่งกันและกันได้อย่างแท้จริง เมตตามโนกรรม(การ
คิดดี)คือการปลูกฝังให้เกิดการคิดอย่างสร้างสรรค์บนพื้นฐานความปรารถนาดีต่อกัน สาธารณโภคี(การ
รู้จักแบ่งปันผลประโยชน์)คือการเสียสละโดยเห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นสิ่งสำคัญ สีสสามัญญตา(การ
ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับ)คือการเคารพกฎระเบียบที่ยึดถือร่วมกันยินดีปรับปรุงตนเองตาม
กฎระเบียบอย่างเต็ม ทิฐูสามัญญตา(มีความคิดเป็นอย่างเดียวกัน)คือการแลกเปลี่ยนเพื่อให้ได้
ความเห็นชอบร่วมกันที่จะเกิดเป็นความคิดที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ
พระมหาเอกมร จิตปัญโญ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มี
ต่อการบริหารงานตามหลักสาราณียธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอดอนมดแดง จังหวัด
อุบลราชธานี”ผลการวิจัยพบว่า วางแผนทำงานให้เหมาะสม เรียงลำดับความสำคัญของปัญหาโดย
คำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อส่วนรวมเป็นสิ่งสำคัญ พูดดีต่อกันเพื่อชักนำประชาชนให้เกิดความสามัคคี
ปรองดอง และเกิดความรักความเห็นใจซึ่งกันและกัน ทำงานเพื่อส่วนรวม ซื่อตรงต่อตนเอง ต่องาน

ต่อบุคคลอื่น เว้นจากการแสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเองและพรรคพวก ไม่รับสินบน ไม่ทุจริต ให้การช่วยเหลือจัดสวัสดิการหรือแบ่งปันผลประโยชน์ต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึงเสมอภาคเท่าเทียมกัน บริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัยในตนเอง รักษากฎระเบียบที่ตั้งไว้ เคารพความคิดเห็นของกันและกัน เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหาและความต้องการในท้องถิ่น แสดงความคิดเห็น วิจัยการทำงาน เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาตนเองและองค์กรอยู่เสมอ

References

- เขมิกา ทับทิมใส. (2551). “การศึกษาการให้ความหมาย รูปแบบ และกลยุทธ์การค้า เน้นธุรกิจอัญมณีมีความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทที่ได้รางวัลบริษัทจดทะเบียนดีเด่นด้าน CSR ประจำปี 2551. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาการจัดการภาครัฐและ เอกชน. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน. *ประวัติความเป็นมา*. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : http://lpn.mcu.ac.th/mculpn/?page_id=110. สืบค้นเมื่อ 16 กุมภาพันธ์ 2564.
- วรรณพร บุญรัตน์. (2560). อนาคตภาพองค์กรแห่งความสุขของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาเอกมร ฐิตปัญโญ. (2554). “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักสภาราณียธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอตอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ภิรมย์ ลีกุล. (2558). การพัฒนาตัวบ่งชี้ความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *ดุษฎีนิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- โชติรัตน์ ศรีสุข. (2554). “กลยุทธ์การสื่อสาร และการรับรู้รูปแบบโครงการความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทไทยเบฟเวอเรจ จำกัด(มหาชน).” วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.